

kirj. Elin N—Kautonen.

Tavaton määrä postia, Kalle Aleksanterin kirjoittama ja kuvittama mitä hassunkurisin kertomus "viime päätissä tulleen" kesälomaseikkailusta.

Raatajan muistolle, runo, kirj. Jääskelän Aaro.

Astorian s. s. osaston lauluseuran joutokuvaa.

Entisajan roomalainen piiritystykki, koko sivun kuva.

Eläintieteellistä taloustiedettä, kuvitettu hauska kertomuspätkä.

Vappu maksaa ainoastaan 25 senttiä, Rientäkää tilaamaan joko suoraan konttoristamme, taikka asiamiehiltämme.

Naisten toiminnasta

BERKELEY, CAL.

Meille näyteltiin Hatanpään Heikki ja hänen morsiamensa yhdeksäs päivä huhtikuuta. Joukon neljättä sataa henkeä oli kokoontunut katsomaan kappaletta ja se todellakin oli katsomisen arvoisen. Kappale meni yleensä hyvin, lukuunottamatta muutamia pieniä virheitä. Esim. ensi näytöksessä palvelijat kukkien kanssa "leikkisää" ripustivat kukkia myöskin keskellä selvoaan koivuun. Eihän se ole luonnollista että puuhia pistetään kukkia. Se näytti hyvin huonolle. Myöskin heti sen jälestä, kun noita juoksi näyttämölle lapsi ja kirves kädessä, tytöt vasemmalla nauroivat, kun toiset olivat kauhun vallassa. Muuten, kuten jo sanoin, kappale meni kiitettävän hyvin. Yleisöille, joka sinne niin suurilukuisena saapui, kiitos siitä, että siten palkitsivat näyttelijän vaivannäön. Aina kun käivisi näin, niin se antaisi helle yhä uutta ja uutta voimaa ja intoa työhönsä.

Soittokuntamme monivuotinen johtaja O. Suojanen lähtee tänään ja osasto toimeenpani hänelle läksijäsilauvia 16 p. huhtik. Minua hävettää niin, etten tahtois puhua koko asiasta mitään, mutta täytyy. Voimisteluseuramme "lepää" taaskin. Päätimme pitää illamat tämän kuun alussa vaan alkukuukausi on mennyt jo ja voimisteluseura — mihin se on mennyt? Aina kun aloitamme, näyttää kaikki hyvälle, mutta hetken myöhemmin on enemmistö kyllästynyt. Olen itse koulutyöstä saakka voimistellut eikä se vielä kukaan väsytä. Ei, se ei väsytä minua koskaan. Olen hyvin usein kirjoittanut tästä asiasta, joten luulen, että minun on nyt paras lopettaa. Itse kun katselin Frison voimistelijailla Ilta-ilmoitusta niin ihminen niin, että rutiinisti sen kouraani, koko kisaveikkejän paperin. M—i M—i

BERKELEY, CAL.

Ei varmaankaan Berkeleyn toverit pidä näin pitkistä pauseista vaan olen oikein uhalli koettanut, että eikö täältä löydy kirjeenvaihtajia muuta kuin yksi—kaksi. Olen ajatellut, että ehkä joku saapi siitä aiheetta, että muistuttaa kirjeenvaihtajaa, ja kun ne ensin saisi asiaan innostumaan, niin varjele sitä!

Ne Toverin ja Toverittaren levitämiskilpailut olivat täällä Californiassa ja täällä meidän Berkeleyssä tehtiin päätös, että jokaisen jäsenen on hankittava yksi uusi tilaus, siis otetaanpa nyt! Sitä en kuitenkaan usko, että me ilman palkintoa jäsimme, eihän se sitä ole ollut ennenkään, meillä kun jäsenluukin on ison matkaa toisella sadalla, niin ajatkaas! Toistasataa uutta tilausta! Se olisi hyvin tehty ja jokainen voi sen hyvin "iisisti" tehdä. Vaan mikä ihme kun meillä on jäseniä sellaisia,kin, joille ei tule minkään valtakunnan puolelehtiä. Häpeä sanoa, vaan niin se kuitenkin on. Ei olisi ihme, jos monikin on pakotettu olemaan ilman, jos ei ole sattunut työtä saa-

maan, mutta kun vielä on sellaisia,kin, joilla olisi kyllä varaa, vaan kun "likeerat", että "minäpä lähetän senkin kolme ja puoli dollaria ja kun Toveritar maksaa dollarin, niin se tekee jo neljä ja puoli dollaria, Suomeen. oo, se on iso summa härmän rahassa. Ja vielä kun dollarista saa niin ja niin paljon, niin pannaapa sinne lloomaan" ja ajatellaan että kärsi sielu, kunhan vaan ruumissaa.

Ottakaapa huomioon että 23 p. huhtik. tulevat San Francisco toverit Berkeleyhin näyttelemään kappaleen "Työlakko". Kappale on erittäin hyvä, nimikin sen jo todistaa. Pitäkääpä mielessäanne!

Meidän monivuotinen soittokunnan johtaja ja haalin vahtimestari, O. Suojanen tulee matkustamaan Gardeneriin, Mass., jonne hän on tullut vaikkoksi soittokunnan johtajaksi ja haalin vahtimieheksi. Ei muuta kuin lykkyä tykö. Ikävillä jäämme Suojasta muistelemaan, sillä hän on sellainen kun meidän kaikkien pitäisi olla, nim. toverillinen kaikille. Hän on sellainen joka pitää joukot koossa eikä hajoita.

Sairautta saa kokea tarpeeksi toiv. Mrs. Ahlstrom, joka nykyään on sairaalassa. Hänessä on tehty iso leikkauks. Vuosi takaperin häntä leikattiin ensi kerran. Tällaiset ovat ikäviä tapauksia työläisperheissä.

No ei sitä ole aina maailman puheisiin uskominen. T. k. 8 p. levisti tieto, kuinka osastomme jäsen Saara Haapala laittaa poortitalon pystyön, ja kun sitte 9 p. menin häneltä kyselymään, että miten voisit ilmoittaa Toverittaren palstolla hänen liiketään, niin mitä ihmettä! Sainkin kuulla, että talo ja tavarat oli laitettu, vaan poortareita ei ollut otettu-kaan kuin yksi ainoa mies, ja niin ollen Saara päätti ottaa poortarin nimen, jos hän suostuu ja poortari suostui ehdolla että Haapalan nimi kuolettetaan ja niin ollen nimen muut vahvistettiin 8 p. huhtik. Heidän nimensä on nykyään Saara ja Anselmi Wileen. Onnea vaan maailman myrskyiselle matkalle. Vaan yhden tärkeän asian koetan teroittaa mieleenne, ettette tekisi samaten kuten täällä on toiset nuoret parit näkyneet tehneen, että kun mennään naimalaa, niin sitte jäädyään pois osaston hommista aivan kuin olisi maailma ihan valmis. Ei, niin ei saa ajatella! Pääinvastoin, teistähan juuri tulee äitejä ja isä ja sitä enemmän on teidän toimittava sen aatteen eteen, joka luopii paremman toimeentulon kuin mitä se nyt tänäpäivänä on ja se päivä on vielä tuleva hiljaa mutta varmasti.

Jokunen sana Toverittaresta. Kun katselee paikkakunnan kirjoituksia, niin kaikissa kiitetään, että Toveritar on hyvä, hyvähän se on, sen täytynee suurimmankin vihollisen myöntää, vaan se patee ihmettelemään kun joka viikko tilauksia katkee kymmenittäin. Näyttää siltä, että pidetään suurta ääntä ja "That is all". Minä olisin tässä sitä mieltä, että vähempi ääntä ja enempi käytännöllistä toimintaa, minä en usko sitä, että niin paljoo katkeaisi tilauksia, jos vain asiamiehet käyvät ympäri, ja jos niin, että asiamiehet eivät ole innostuneet eivätkä tee tehtävänsä, niin on otettava innokkaampi tilalle, sillä onhan nähty, että oli se asia mikä tahansa kun on innostusta, niin se aina tapahtuu ja taas vaikka olisi kuinka hyvä asia kun puuttuu siitä, mitä ennemmin mainitsin niin se raukkee. Minä ehdottaisin jok'ainoalle Toverittaren lukijalle, että joka ainoa ottaisi yhden tilauksen. Se on helpo tehdä, niin sittehan saataisiin Toverittarelle kymmenen tuhatta tilaajaa ja sitten lettemme olisi vieläkin parempi. Ollis hauska tietää miten moni täyttäisi ehdotuksen. Itse hankin kaksikin ja varmasti.

SELMA ALASAARI.

TELLURIDE, COLO.

Ensi tervehdys Toverittaren lukijoille! Täältä ei ole pitkään aikaan ollut kirjettä Toverittaresta, niin minulle palkkittiin päänä että kirjoittaa. Ompeluseuraa täällä on alettu herättämään siitä sikeästä unesta, jota se on vuosikautia nukkunut. Mutta kyllä se herättää voidaan kunhan vaar tarmokkaasti toimitaan eikä lu-

teta laiskuuteen ja sanota, että mitä tuosta on hyötyä.

Osasto täällä on jäänyt kovin pienilukiseksi jäseniin nähden. Jokseenkin kaikki naiseimme ovat osastosta ulkona ja miehet lähtevät pois paikkakunnalta yksi toisensa jälkeen kuin muuttolinnut. Mutta palaavathan ne muuttolinnutkin kotimaahansa talven tullen! Kyllä täällä Telluridessa vielä naisetkin alkavat kulkea osaston kokouksissa.

Sefa Lepistö oli täällä luennoimassa jokunen viikko sitten. Yleisöä oli kovin vähän luontolaisuudessa. Täällä näyttää suomalaisia olevan sellaisia nollassialisteja, kuten luennoitsija heistä mainitsikin.

Osasto piti kori-iltaman huhtikuun 15 päivä, josta huomaa, että on sitä naisissa innostusta toimimaan täällä Telluridessakin.

Suomalainen sielunpaimen näkyy olevan kaupungissa vaan eipä kukaan lie hänelle syntejään tunnustanut. K. E.

WEIRTON, W. VA.

Jospa taas pistäisiin Toverittareen pikku pätään pitkää aikaa. Syy siihen, miksi en ole kirjoittanut on se, että jouduin sairaalaan, josta kotouduin vasta viikko taaksepäin. En edes päässyt haalille neljään viikkoon, joten en tiedä osaston toiminnasta mitään kertoa. Ompeluseuran toinen johtaja kertoi, että seura on täydessä käynnissä. Arveltiin myyjäiset voitavan pitää toukokuun 13 tai sitten 27 päivänä, ja silloin kai näytetään eikö haalin velka lyhene vähän suuremmalla summalla kun vain jollakin kymppidollarilla.

Osaston lainakirjastoon on tllattu uusia kirjoja, joita sopii käydä lainaamassa, koskapa lainauskin on vapaa.

Kirjallisuustoimikunnalta saatte ostaa kirjoja sekä tilata sanomalehtiä. Kesäkoulujuhlat täällä oli joku aika sitten, vaan se jäi sikseen ainakin vielä toistaiseksi sillä osanotto olisi vielä tänä kesänä ollut niin pieni, että ei olisi kannattanut niin vähäisiä oppilaita varten opettajaa palkata. Ehkäpä tulevaisuudessa on siihenkin riittävästi osanottajia. M. T.

PHILADELPHIA, PA.

Ensikerran tervehdän Toveritarta ja sen laajaa lukijakuntaa. Olen hyvin usein ollut aikomuksessani sen tehdä, mutta näin ensi kertalaisena olen pelännyt, että se menee Selmätidin paperikoriin. Kuitenkin rohkeuden yrittä. — Pidän tästä Toverittaresta erittäin paljon, ja ken ei sitä pitäisi, jos on joskuskin sen olettavaisia rivejä silmäillyt. Onhan se nykyään mitä monipuolisemmilla tiedoilla toimitettu. Onhan Toverittarassa etenkin meille naisille paljon oppimista. Siinä on opettavaa ja huvittavaa lukemista. Siinä on meille naisille paljon opettavaisia kirjoituksia lasten kasvatuksesta, joita neuvuja me äidit niin kipeästi tarvitsemme. Siinä on kodin osasto, josta myös saamme monta hyvää oppia. Se on lehti, jossa me naiset saamme ilmaista mielipiteitämme. Se ei saisi puuttua yhdeltäkään Amerikan suomalaiselta työläisnaiselta. Naiset tilatkaa joukolla Toveritarta, kohotakaamme sen tilaajamäärä niin korkealle kuin suinkin voimme. Toveritar, meidän naisten ainoa lehti, ei saa kytua tilaajain vähyuden tähden. Toveritar joka kotiin, jotta saataisiin se kooltaan isommaksi tahi sitten ilmestyymään kahdesti viikossa! Miehet, teille myöskin luulisin sen opettavaisen kirjoitusten monta teille epäselvää asiata selvittävän.

En tarkalleen tiedä kuinka suuri on meidän suomalaisten lukumäärä täällä Philadelphiassa. Yhteispyynnöt ja s. s. osaston toiminta on keskuudessamme kovin laimeaa. Syy on siinä, että puuttuu tietopuolisuuksia — on syyssä kai siinäkin, kun kaikki asuvat niin kovin hajallaan. Tähän on nykyään tullut paljon nuoria miehiä, enimmäkseen New Yorkista. Heistä muutamista on osastomme saanut innokkaista toimihenkilöitä. Erittäinkin toveri Jani Hovi on osastomme innokas avustaja. Teille muutamat nuoret miehet, tah-

toisin huomauttaa, heittäkää hyvät miehet pois se humalassa rähjämiinen. Heittäkää pois se huono tapa, että latkitta sita ilolientä, että ette itsekään väliin tiedä, mitä teette ja mitä hävyttömyyksiä suustanne laskettele ja joskus aivan vierallekin henkilöille. Tilatkaa työväenlehtiä, hankkikaa kehittävää kirjallisuutta ja lukekaa niitä, niin silloin tullette huomaamaan yhteenliittymisen tärkeyden ja näette että liittymällä yhdeksi työläisarmeijaksi me voimme joskus loiseläjät polstaa, niin että saamme itse nauttia työmme tulokset.

Naiusten luku täällä on pieni, veraten siihen, kun suomalaisia on näinkin paljon. Vähä aikaa täällä olleena en parhaalla tahdollanakaan ole voinut olla paljoo naisten hommia seuraamassa. Mutta kuitenkin olen tullut huomamaan, että paljon tarvitsisi tehdä vallistustyötä naimen keskueudessa. Ainoastaan joku naisistamme on uskaltanut liittyä osastoon ja nekin saavat pikkaa ja panettelua osakseen. Huomautan teille miehet ja naiset, jotka sen nuorisoseura nimellisen mukana rimpullette. Alkää niistä jotka ovat uskaltaneet liittyä osastoon suotta itsellenne päävalvaa tuottako panettelulla heitä. Parempi itsellenne, tilakaa työväenlehtiä ja kehittävää kirjallisuutta, kehittäkää itseänne lukemalla. Liitykää jollak' osastoon. Pois, pois pikkurilad, pois!

Kai jo lopetan. Toisten lisäksi jos näen tämän Toverittaren palstoilta. Toivon hauskaa kevättä Selmätidille ja kaikille Toverittaren lukijoille. SIRKKA.

MARSHFIELD, ORE.

Jospa piirrän jonkun rivin Toverittaren palstoilta. Ja, täällä sitä vaan nukutaan tykkäänään, vaikka meitä on paljon suomalaisia naisia, vaan ei ole mittään järjestystä vielä. Ompeluseurakin täällä on vaan sekin on niin huonolla kannalla. Ei tule oikein asiallsta kokousta. Tanssiksi vaan pistetään ja sitten kahviksi. Torstai-iltaanakin, vaikka pitäisi olla viralliset kokoukset. Ja aina jää kesken kaikki toiminta. Ei ole yhtään huvittavaa. Alkakaamme kaikki naiset innolla työskentelemään. Paljon vielä meiltä on tekemättä. Jos kaikki teemme tehtävämme. Unhottakamme tanssit ja kahvit pariiksi tunniksi ja pitäkäämme järjestys kokouksessamme ja sitten lopuksi kahvit ja tanssit. Toivon että kaikki naiset saapuvat yksimiellisesti kokouksiin joka torstai-ilta. I. W.

SVENSEN, ORE.

Minäkin käännyin Selmätidin puoleen kun häntä pikkulapset sanovat hyväksi, jos Selmätäi olisi minullekin niin hyvä ja suvaitsi tämän Toverittaren palstolle, sillä minäkin tykkään kovasti Toverittaresta, sillä se saattaa innostumaan vähempitoisenkin. Olen monasti aikonut kirjoittaa Toverittareen, vaan en ole ollut kylliksi rohkea. Nyt kuitenkin kirjoitan, kävi kuinka kävi. Nyt on keväinen aamu, pikkulinnut laulevat siitä ilosta että tulee kesä sen pitkän ja kylmän talven perästä, jolloin pikkulinnut saivat kärsiä niin paljon kylmää ja nälkää, vaan siitä huolimatta ne laulavat iloisia säveleitään puiden oksilla. Niinpä aamullakin katselin niiden kevyitä toimintaa ja ajattelin, että jospa minäkin olisin pikkulintunen että voisin olla iloinen niiden pikkulintujen lailla ja heittää pois kalvaa tunne, joka meitä työläisäitejä rasittaa, syystä, että tämä yhteiskunta on niin nurinkurin, kun sitä ajattelee, niin se saattaa kyynelien vierähtämään kun se ei ole niin kuin se oia pitäisi. Meillä on kohta kaikkein herttaistu vuodenaika käsissä ja moni ehkä haluaisi saada itselleen uuden kesäpuvun, vaan kun ei ole varaa millä ostaa, niin taas mieli käy synkäksi; mutta taistellaan että meidänkin kesä tulee kuten tuli noiden pikku lintusten. Toiste kirjoitan enempi, jos näen tämän Toverittaren palstoilla. OLGA.